

4.6.2018

Jakelussa mainituille

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle Digi- ja väestötietovirastoa koskevaksi lainsäädännöksi sekä laeiksi eräiden rekisterihallintoa koskevien lakien muuttamisesta

Tausta

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen 5.4.2016 tekemän valtion hallintotehtäviä koskevan linjauksen mukaisesti valtion hallintotehtävissä periaatteena on valtakunnallinen toimivalta silloinkin, kun tehtävät edellyttävät alueellista tai paikallista läsnäoloa. Toisena periaatteena valtion hallintotehtävissä on valtakunnallisesti yhtenäisen toimintatavan ja ratkaisukäytännön soveltaminen.

Näiden linjausten mukaisesti valtiovarainministeriö on asettanut 31.8.2017 hankkeen valmistelemaan maistraattien uudelleenorganisointia. Hankkeen tavoitteeksi on täsmennetty 5.12.2017 toiminnallinen organisaatiomuutos, jossa Väestörekisterikeskuksen, maistraattien ja Itä-Suomen aluehallintovirastossa toimivan maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikön tehtävät yhdistettäisiin uudeksi kokonaisuudeksi nykyiseen Väestörekisterikeskukseen. Samalla viraston nimi muutettaisiin Digi- ja väestötietovirastoksi. Hallituksen esitys on valmisteltu osana tehtävien yhdistämishanketta.

Maistraattien yleistä hallintoa, organisaatiota ja tehtäviä koskevaa lainsäädäntöä ei tällä hetkellä ole. Rekisterihallintolaki (166/1996) on väestörekisterihallinnon organisaatiota koskeva säädös, joka käytännössä on toiminut sekä maistraattien että Väestörekisterikeskuksen toiminnan perustana. Väestökirjanpidon sekä muun rekisterihallinnon paikallisviranomaisina toimivat lain mukaan maistraatit, jotka ovat alueellisesti toimivaltaisia. Ahvenanmaan maakunnassa maistraatille säädetyt tehtävät hoitaa Ahvenanmaan valtionvirasto, jollei erikseen toisin säädetä.

Tavoitteet

Luonnos hallituksen esitykseksi sisältää ehdotuksen uudeksi laiksi Digi- ja väestötietovirastosta. Viraston on tarkoitus aloittaa toimintansa vuoden 2020 alusta. Digi- ja väestötietovirasto olisi valtiovarainministeriön hallinnonalalla toimiva valtion keskushallinnon valtakunnallinen viranomainen, jonka toiminta-ajatuksena olisi edistää yhteiskunnan digitalisaatiota, turvata tietojen saatavuutta ja tarjota palveluja asiakkaiden elämäntapahtumiin. Osa viraston tehtävistä perustuisi oikeusministeriön hallinnonalan lainsäädäntöön. Näiden tehtävien osalta valtiovarainministeriö ja oikeusministeriö tekisivät viraston ohjauksessa yhteistyötä.

Samassa yhteydessä organisaatiolain valmistelun kanssa on valmisteltu sellaiset muut lainsäädännön muutokset, joita organisaatiouudistus edellyttää sekä sellaiset aineellisia kysymyksiä koskevat muutokset, jotka olennaisesti liittyvät uudistukseen. Tiiviin valmisteluaikataulun puitteissa ei ole ollut mahdollisuutta valmistella kaikkia teknisiä lainsäädäntömuutoksia valmiiksi lausuntokierrokselle. Liitännäislakien valmistelua on kuvattu tarkemmin lausuntopyynnön liitteessä (Liite 2).

Esitys sisältää myös ehdotuksia Digi- ja väestötietoviraston rekistereitä koskevan lainsäädännön muutoksiksi. Nämä eivät seuraa suoraan virastojen uudelleenorganisoinnista, mutta ne on tarkoituksenmukaista toteuttaa samassa yhteydessä. Lisäksi väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annettuun lakiin (661/2009, jäljempänä väestötietolaki) tehtäisiin tiedonhallinnasta ja käytännön tarpeista johtuvia muutoksia samalla, kun sitä muutetaan organisaatiouudistuksen johdosta.

Lausuntopyynnön liitteenä (Liite 3) on myös luonnos valtioneuvoston asetukseksi Digi- ja väestötietovirastosta. Asetuksesta järjestettäisiin varsinainen lausuntokierros myöhemmin. Luonnoksen tarkoituksena on tässä vaiheessa antaa kokonaiskuva organisaation sääntelystä.

Vastausohjeet

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle Digi- ja väestötietovirastoa koskevaksi lainsäädännöksi sekä laeiksi eräiden rekisterihallintoa koskevien lakien muuttamisesta. Myös muut kuin alla Jakelu -kohdassa mainitut tahot voivat antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi valtiovarainministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti:

Yleiset kommentit

- Yleiset kommentit luonnoksesta

Organisaatiouudistus

- Kommentit virastojen organisointia koskevista ratkaisuista yleisesti
- Kommentit lakiin Digi- ja väestötietovirastosta

Muu rekistereitä ja tiedonhallintaa koskeva sääntely

- Yleiset kommentit viraston tietojen käsittelyä koskevista ratkaisuista
- Kommentit väestötietolain muuttamisesta
- Kommentit Digi- ja väestötietoviraston eräistä henkilörekistereistä annettavaan lakiin
- Kommentit muihin viraston tietojen käsittelyä koskeviin säännöksiin

Tekniset säädösmuutokset

- Kommentit säädösten valmistelusta ja muutostarpeiden kartoituksesta
- Puuttuuko lausuntopyynnön liitteenä olevasta luettelosta (Liite 2) jokin laki, jota olisi muutettava organisaatiouudistuksen myötä?

Esityksen vaikutukset

- Kommentit esityksen vaikutuksista

Muut kommentit

- Muut kommentit

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivuilta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausunto.om@om.fi.

Huomaattehan, että kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunto pyydetään toimittamaan valtiovarainministeriölle viimeistään 10.8.2018.

Valmistelijat

Lisätietoja antavat neuvotteleva virkamies Miska Lautiainen (5.6.-15.6. ja 30.7.-10.8.), 029 553 0212, miska.lautiainen(at)vm.fi sekä lainsäädäntöneuvos Maarit Huotari (19.6.-13.7.), 029 553 0491, maarit.huotari(at)vm.fi.

Anna-Maija Karjalainen
ICT-johtaja

Maarit Huotari
Lainsäädäntöneuvos

- Liitteet**
- Liite 1: Luonnos hallituksen esitykseksi
  - Liite 2: Lausuntokierroksen aikana valmisteltavien liitelakien muutostarpeet
  - Liite 3: Luonnos valtioneuvoston asetukseksi Digi- ja väestötietovirastosta
  - Liite 4: Ruotsinkielinen tiivistelmä
  - Liite 5: Ruotsinkieliset säädösehdotukset

Jakelu

Valtioneuvoston kanslia
Ulkoministeriö
Oikeusministeriö
Sisäministeriö

Puolustusministeriö
Valtiovarainministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Liikenne- ja viestintäministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Ympäristöministeriö
Hämeen maistraatti
Kaakkois-Suomen maistraatti
Uudenmaan maistraatti
Itä-Suomen maistraatti
Lapin maistraatti
Länsi-Suomen maistraatti
Sisä-Suomen maistraatti
Pohjois-Suomen maistraatti
Lounais-Suomen maistraatti
Väestörekisterikeskus
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Ahvenanmaan valtionvirasto
Etelä-Karjalan liitto
Etelä-Pohjanmaan liitto
Etelä-Savon maakuntaliitto
Hämeen liitto
Kainuun liitto
Keski-Pohjanmaan liitto
Keski-Suomen liitto
Kymenlaakson liitto
Lapin liitto
Pirkanmaan liitto
Pohjanmaan liitto
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Savon liitto
Päijät-Hämeen liitto
Satakuntaliitto
Uudenmaan liitto
Varsinais-Suomen liitto
Kuntaliitto
Verohallinto
Maahanmuuttovirasto
Kansaneläkelaitos
Eläketurvakeskus
Tilastokeskus
Tieteen tietotekniikan keskus
Tieteellisten seurain valtuuskunta
Palkansaajajärjestö Pardia
Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö
Suomen Lakimiesliitto
Suomen Henkikirjoittajayhdistys ry
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen
Etelä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri
Itä-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri
Kaakkois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri
Lounais-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri
Länsi ja Sisä-Suomen oikeusapu ja edunvalvontapiiri
Pohjois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri

Suomen Asianajajaliitto
Muistiliitto
Kehitysvammaliitto
Finanssiala ry
Suomen nuoret lesket ry
Mielenterveysomaisten keskusliitto FinFami
Ahvenanmaan hallintotuomioistuin
Helsingin hallinto-oikeus
Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Itä-Suomen hallinto-oikeus
Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Turun hallinto-oikeus
Vaasan hallinto-oikeus
Ahvenanmaan käräjäoikeus
Espoon käräjäoikeus
Etelä-Karjalan käräjäoikeus
Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeus
Etelä-Savon käräjäoikeus
Helsingin käräjäoikeus
Hyvinkään käräjäoikeus
Itä-Uudenmaan käräjäoikeus
Kainuun käräjäoikeus
Kanta-Hämeen käräjäoikeus
Kemi-Tornion käräjäoikeus
Keski-Pohjanmaan käräjäoikeus
Keski-Suomen käräjäoikeus
Kymenlaakson käräjäoikeus
Lapin käräjäoikeus
Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus
Oulun käräjäoikeus
Pirkanmaan käräjäoikeus
Pohjanmaan käräjäoikeus
Pohjois-Karjalan käräjäoikeus
Pohjois-Savon käräjäoikeus
Päijät-Hämeen käräjäoikeus
Satakunnan käräjäoikeus
Tuusulan käräjäoikeus
Vantaan käräjäoikeus
Varsinais-Suomen käräjäoikeus
Ylivieska-Raahen käräjäoikeus
Korkein hallinto-oikeus
Korkein oikeus
Helsingin hovioikeus
Itä-Suomen hovioikeus
Rovaniemen hovioikeus
Vaasan hovioikeus
Turun hovioikeus
Maanmittauslaitos
Patentti- ja rekisterihallitus
Rajavartiolaitos
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
Poliisihallitus
Oikeusrekisterikeskus
Eduskunnan oikeusasiamies
Folktinget
Saamelaiskäräjät
Alajärvi
Alavieska
Alavus

Asikkala
Askola
Aura
Brändö
Eckerö
Enonkoski
Enontekiö
Espoo
Eura
Eurajoki
Evijärvi
Finström
Forssa
Föglö
Geta
Haapajärvi
Haapavesi
Hailuoto
Halsua
Hamina
Hammarland
Hankasalmi
Hanko
Harjavalta
Hartola
Hattula
Hausjärvi
Heinola
Heinävesi
Helsinki
Hirvensalmi
Hollola
Honkajoki
Huittinen
Humppila
Hyrnsalmi
Hyvinkää
Hämeenkyrö
Hämeenlinna
li
Iisalmi
Iitti
Ikaalinen
Ilmajoki
Ilomantsi
Imatra
Inari
Inkoo
Isojoki
Isokyrö
Janakkala
Joensuu
Jokioinen
Jomala
Joroinen
Joutsa
Juuka
Juupajoki
Juva

Jyväskylä
Jämijärvi
Jämsä
Järvenpää
Kaarina
Kaavi
Kajaani
Kalajoki
Kangasala
Kangasniemi
Kankaanpää
Kannonkoski
Kannus
Karijoki
Karkkila
Karstula
Karvia
Kaskinen
Kauhajoki
Kauhava
Kauniainen
Kaustinen
Keitele
Kemi
Kemijärvi
Keminmaa
Kemiönsaari
Kempele
Kerava
Keuruu
Kihniö
Kinnula
Kirkkonummi
Kitee
Kittilä
Kiuruvesi
Kivijärvi
Kokemäki
Kokkola
Kolari
Konnevesi
Kontiolahti
Korsnäs
Koski Tl
Kotka
Kouvola
Kristiinankaupunki
Kruunupyy
Kuhmo
Kuhmoinen
Kumlinge
Kuopio
Kuortane
Kurikka
Kustavi
Kuusamo
Kyyjärvi
Kärkölä
Kärsämäki

Kökar
Lahti
Laihia
Laitila
Lapinjärvi
Lapinlahti
Lappajärvi
Lappeenranta
Lapua
Laukaa
Lemi
Lemland
Lempäälä
Leppävirta
Lestijärvi
Lieksa
Lieto
Liminka
Liperi
Lohja
Loimaa
Loppi
Loviisa
Luhanka
Lumijoki
Lumparland
Luoto
Luumäki
Maalahti
Maarianhamina - Mariehamn
Marttila
Masku
Merijärvi
Merikarvia
Miehikkälä
Mikkeli
Muhos
Multia
Muonio
Mustasaari
Muurame
Mynämäki
Myrskylä
Mäntsälä
Mänttä-Vilppula
Mäntyharju
Naantali
Nakkila
Nivala
Nokia
Nousiainen
Nurmes
Nurmijärvi
Närpiö
Orimattila
Oripää
Orivesi
Oulainen
Oulu

Outokumpu
Padasjoki
Paimio
Paltamo
Parainen
Parikkala
Parkano
Pedersören kunta
Pelkosenniemi
Pello
Perho
Pertunmaa
Petäjavesi
Pieksämäki
Pielavesi
Pietarsaari
Pihtipudas
Pirkkala
Polvijärvi
Pomarkku
Pori
Pornainen
Porvoo
Posio
Pudasjärvi
Pukkila
Punkalaidun
Puolanka
Puumala
Pyhtää
Pyhäjoki
Pyhäjärvi
Pyhäntä
Pyhäranta
Pälkäne
Pöytyä
Raahe
Raasepori
Raisio
Rantasalmi
Ranua
Rauma
Rautalampi
Rautavaara
Rautjärvi
Reisjärvi
Riihimäki
Ristijärvi
Rovaniemi
Ruokolahti
Ruovesi
Rusko
Rääkkylä
Saarijärvi
Salla
Salo
Saltvik
Sastamala
Sauvo

Savitaipale
Savonlinna
Savukoski
Seinäjoki
Sievi
Siikainen
Siikajoki
Siikalatva
Siilinjärvi
Simo
Sipoo
Siuntio
Sodankylä
Soini
Somero
Sonkajärvi
Sotkamo
Sottunga
Sulkava
Sund
Suomussalmi
Suonenjoki
Sysmä
Säkylä
Taipalsaari
Taivalkoski
Taivassalo
Tammela
Tampere
Tervo
Tervola
Teuva
Tohmajärvi
Toholampi
Toivakka
Tornio
Turku
Tuusniemi
Tuusula
Tyrnävä
Ulvila
Urpala
Utajärvi
Utsjoki
Urainen
Uusikaarlepyy
Uusikaupunki
Vaala
Vaasa
Valkeakoski
Valtimo
Vantaa
Varkaus
Vehmaa
Vesanto
Vesilahti
Veteli
Vieremä
Vihti

Viitasaari
Vimpeli
Virolahti
Virrat
Vårdö
Vöyri
Ylitornio
Ylivieska
Ylöjärvi
Ypäjä
Ähtäri
Äänekoski

